

โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริบ้านโคกบาม้าบือซา

อ.เมือง จ.นราธิวาส

1. ความเป็นมา/พระราชดำริ

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีความเป็นห่วงเป็นใยในชีวิต และความเป็นอยู่ของราษฎรในจังหวัดนราธิวาส โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อเกษตรกรผู้ยากไร้ ซึ่งขาดความรู้ความเข้าใจในการทำ การเกษตรและว่างงาน จึงมีพระราชดำริกับผู้ช่วยเลขาธิการสำนักพระราชวัง ให้ประสานงานกับทางจังหวัด นราธิวาส จัดหาที่ดินประมาณ 200 ไร่ เพื่อจัดทำฟาร์มตัวอย่างในลักษณะเดียวกับฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ ที่มีพระราชดำริให้จัดทำขึ้นที่บ้านแม่ตุงติง อำเภอสะเมิง และบ้านขุนแตะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่ง จัดทำเพื่อฝึกอาชีพด้านการเกษตรแก่ชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยง และประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานดียิ่ง

จังหวัดนราธิวาสและศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้ประสานงานกับ หน่วยงานราชการต่างๆ ขอใช้พื้นที่สาธารณะประโยชน์โคกบาม้าบือซา บ้านจาเราะสโตร หมู่ที่ 5 ตำบล กะลุ วอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส เพื่อจัดทำที่ฝึกและสาธิตการพัฒนาการเกษตรในทุกๆ ด้านแก่เกษตรกรต่อไป ในพื้นที่ 219 ไร่ 2 งาน และเมื่อปี 2545 ได้ทำการขยายพื้นที่ฟาร์มฯ เพิ่มเติมอีก จำนวน 100 ไร่ ปัจจุบันมีพื้นที่ ดำเนินการทั้งหมด 319 ไร่ 2 งาน

2. การสนองพระราชดำริ/การเข้าร่วมโครงการของกรมวิชาการเกษตร

หน่วยงานกรมวิชาการเกษตร เป็นหน่วยงานร่วมดำเนินการ รับผิดชอบงานด้านพืชและเห็ด สนับสนุน การวิจัยพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับพื้นที่โครงการฯ จัดหาพันธุ์พืชมาสนับสนุนเพื่อวางแผนการผลิตและการตลาด ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และให้คำปรึกษา แนะนำ การปลูกพืชและการเพาะเห็ด

3. วัตถุประสงค์

3.1 วัตถุประสงค์ทั่วไปของโครงการ

- เพื่อเป็นแหล่งผลิตอาหาร
- เพื่อสร้างงานให้แก่ผู้ว่างงาน
- เพื่อถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตร และนำไปสู่การปฏิบัติได้

3.2 วัตถุประสงค์เฉพาะในส่วนของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

เพื่อผลิตพืชปลอดภัย เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้สามารถเลี้ยงตนเองได้และขยายผล ความสำเร็จไปสู่ไร่นาเกษตรกร และให้เกษตรกรในพื้นที่ได้เรียนรู้การทำเกษตรด้านการเพาะเห็ด

4. พื้นที่เป้าหมาย

4.1 พื้นที่เป้าหมายของโครงการ

บ้านจระเข้สตรี หมู่ที่ 5 ตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

4.2 พื้นที่เป้าหมายของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

บ้านจระเข้สตรี หมู่ที่ 5 ตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

5. หน่วยงานรับผิดชอบ

5.1 หน่วยงานรับผิดชอบหลักของโครงการ

- ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ กรมพัฒนาที่ดิน

5.2 หน่วยงานวิชาการ (กรมวิชาการเกษตร)

- ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนราธิวาส
- สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8 จังหวัดสงขลา

6. งบประมาณ

6.1 งบประมาณวิชาการเกษตร

ในปีงบประมาณ 2553 ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน 42,000 บาท

6.2 งบอื่นๆ (ระบุ)

ไม่มี

7. ผลการดำเนินงาน

7.1 กิจกรรม ศึกษา/ทดสอบ

ไม่มี

7.2 กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยี

7.2.1 แปลงต้นแบบ/แปลงสาธิต

มีพื้นที่ดำเนินการกิจกรรมด้านพืช 134 ไร่ มีการปลูกพืชผัก ไม้ผล และพืชไร่ปลอดภัยจากสารพิษ เช่น หน่อไม้ฝรั่ง บร็อคโคลี่ คื่นช่าย พืชตระกูลแตง ข้าวโพดหวาน ข้าวโพดฝักอ่อน ถั่วฝักยาว ฝรั่งแป้นสีทอง พื้นที่บางส่วนปลูกยางพารา และสร้างโรงเรือนเพาะเห็ดนางฟ้า เห็ดฟาง มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

(1) การผลิตพืช

ตารางที่ 1 ชนิดของผัก เนื้อที่ปลูก ปริมาณผลผลิต และรายได้ของฟาร์ม

ชนิดพืชผัก	เนื้อที่ปลูก (ไร่)	ปริมาณผลผลิต/ เดือน (กิโลกรัม)	รายได้/ เดือน (บาท)
ถั่วพู	1	636	25,281
แตงกวา	0.75	554.80	7,767
ผักบุ้ง	0.5	840	11,760
ผักกาดขาว	0.5	420	7,350
ข้าวโพดหวาน	0.75	786.50	7,690
แก้วมังกร	1	40	1,535
มะละกอเรดเลดี้	1	532	8,708

ยางพารา ปลูกยางพาราพันธุ์สถาบันวิจัยยาง 251 ประมาณ 4 ไร่ (294 ต้น) ปัจจุบันต้นยางพาราอายุประมาณ 9 ปี ซึ่งสามารถกรีดยางและให้ผลผลิตแล้ว

(2) การเพาะเห็ด

- จำนวนโรงเรือน

มีโรงบ่ม จำนวน 2 โรง และโรงเปิดดอก จำนวน 11 โรง (โรงเปิดดอกเห็ดนางฟ้า จำนวน 7 โรง, โรงเปิดดอกเห็ดหูหนู จำนวน 4 โรง)

-การผลิตก้อนเชื้อ

สามารถผลิตก้อนเชื้อได้ต่อเดือนประมาณ 3,183 ก้อน ต้นทุน 7,958 บาท รายได้ 20,690 บาท กำไร 12,732 บาท

เห็ดนางฟ้า (หมุนเวียนในการผลิต 3 โรง)

เห็ดนางฟ้าจะนำเข้าโรงเปิดดอกในแต่ละครั้ง โรงเรือนละ 2,000 ก้อน ใช้ 3 โรงเรือน หมุนเวียนกัน ระยะเวลาการเก็บเกี่ยวประมาณ 30-45 วัน อายุการเก็บเกี่ยวในแต่ละครั้งประมาณ 3 เดือน ปริมาณผลผลิตต่อเดือนประมาณ 195 กิโลกรัม รายได้ต่อเดือนประมาณ 5,400 บาท

เห็ดหูหนู (หมุนเวียนในการผลิต 2 โรง)

เห็ดหูหนูจะนำเข้าโรงเปิดดอกในแต่ละครั้ง โรงเรือนละ 570 ก้อน ใช้ 2 โรงเรือน หมุนเวียนกัน ระยะเวลาการเก็บเกี่ยวประมาณ 30-45 วัน อายุการเก็บเกี่ยวในแต่ละครั้งประมาณ 2 เดือน ปริมาณผลผลิตต่อเดือนประมาณ 90 กิโลกรัม รายได้ต่อเดือนประมาณ 2,880 บาท

7.2.2 การฝึกอบรม

ได้ดำเนินงานโครงการฯ โดยการเข้าร่วมดำเนินการวางแผนการผลิต ติดตาม แนะนำให้

ความรู้ และถ่ายทอดเทคโนโลยีเกี่ยวกับการปลูกพืชผัก ไม้ดอก และการเพาะเห็ด แก่เกษตรกรผู้ปฏิบัติงานในโครงการฯ ตามเป้าหมาย จำนวน 10 ราย เป็นระยะอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

7.2.3 การผลิตสื่อ/โสตทัศนอุปกรณ์

ไม่มี

7.2.4 การจัดนิทรรศการ

ไม่มี

7.3 กิจกรรมผลิตและการขยายพันธุ์พืช

ไม่มี

7.4 กิจกรรมประสานงาน ติดตามและประเมินผล

ไม่มี

8. ปัญหา/อุปสรรค

1. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของผู้ปฏิบัติงานจากเหตุการณ์ก่อความไม่สงบ
2. ยานพาหนะที่จะใช้ในการปฏิบัติงานมีไม่เพียงพอ
3. ขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น โรคพืช ภูมิวิทยา และปฐพีวิทยา

ภาพที่ 1 กิจกรรมภายในฟาร์มตัวอย่างบ้านโคกบามาปือชา